

Da ellers Ingen begjærede Ordet, fattes Lovforslagets Overgang til 2den Behandling under Afstemning og vedtoges eenstemmig med 77 Stemmer.

J. A. Hansen: Jeg skal tillade mig at foreslaae Nedsættelsen af et Udvalg, bestaaende af 7 Medlemmer, 4 valgte i Afdelingerne og 3 i Salen.

C. C. Møller: Jeg skal tillade mig at foreslaae et Udvalg paa 5 Medlemmer, alle valgte her i Salen.

Da ikke flere Forslag fremkom, fattes J. A. Hansens ovenstaaende Forslag, med den Bemærkning af Formanden, at Afdelingsvalgene skulle være foregaaede inden Mødet forstkommende Mandag, under Afstemning og vedtoges med 49 Stemmer mod 36 St.

Formanden: Jeg skal foreløbigt forbi-gaae det næste Nummer paa Dagsordenen og gaae over til det paafølgende, som er første Behandling af Forslag til Lov om Ministrenes Ansvarlighed med Hensyn til Overstridelse af Finantsloven (Forslaget findes i Anhanget Sp. 131).

Den ærede Forslagsstiller har Ordet.

Monrad: Det kan vistnok være hensigtsmæssigt, at en lovgivende Forsamling af og til kaster et Blik paa den bestaaende Tilstand og sammenligner den med den, som Grundloven fordrer, thi det vil ikke være undgaaet Nogens Opmærksomhed, at den ved Grundloven sikrede Tilstand efterhaanden paa forskjellig Maade er undergaaet saa væsentlige Forandringer, at den Tilstand, hvori man befinder sig, kun lidet synes at svare til den af Lovgiveren tilsigtede. Naar vi saaledes sammenligne de Rettigheder med Hensyn til de finantstille Forhold, som i Grundlovens § 52 ere indrømmede Rigsdagen, og vi ikke føle os beroligede ved den Trost, som man kan søge i overordentlige Forhold og Omstændigheder, saa forekommer det mig, at man er

kommen ind i en Tilstand, som er meget afvigende fra den, Grundloven bestemmer. Der staaer saaledes i Grundlovens § 52, efter at der først er talt om Finantslovens Forelæggelse for Rigsdagen: „Forinden Finantsloven er vedtagen, maa Skatterne ei opkræves. Ingen Udgift afholdes, som ikke har sin Hjemmel i samme.“ Det er mit Thema. Vi have imidlertid ikke bestomindreføet, at man, naagt disse udtrykkelige Bestemmelser, dog har troet sig berettiget til, ved en provisorisk Finantslov, at opkræve Skatterne og bestride Udgifterne. Det Ministerium, som gjorde dette Skridt, mødte i denne Henseende ikke nogen bestemt Modstand hos dette Thing; man lod det glide paa Grund af Omstændighedernes Tryk, og da man senere tog under Overveelse, hvorvidt man maatte drage samme Ministerium til Ansvar for dets betydte Overstridelser af Finantsloven, sølte man sig selv saa meget under Omstændighedernes Tryk, at man ikke drog dette Spørgsmaal med ind under Anklagen. Der var allerede gaaet nogen Tid hen; man havde ved at lade det siltende passere ligesom givet sit Samtykke til den provisoriske Finantslov, og man troede ikke at kunne drage dette Punkt ind med; man havde vistnok ogsaa en Følelse af, at det kun var det, der laae aldeles klart og utvivlsomt for, som kunde gjøres til Gjenstand for Anklage; men det vil ikke kunne oversees, at den Kjendsgjerning, at noget Saadant er passeret, har en temmelig stor og vigtig Betydning. Begivenheder, Kjendsgjerninger have nemlig efter deres Natur en saa stor umiddelbar Betydning i den politiske Verden, at det, som i første Dieblik kan synes opvørende, ulovligt, ubegrundet og saa fremdeles, naar det ene Aar glider hen derover efter det andet, efterhaanden antager Charakteren af noget Begrundet, af en Retstilstand. Det er det, der ligger til Grund for Hævd i private Forhold, og det er det, der ligger til Grund for, at Regjeringer af revolutionær Oprindelse dog i Aarenes Løb ved selve den Indflydelse, som en Bestaaen har, mere og mere antage Charakteren af lovlige. Dette vil ogsaa være Tilfældet med en saadan Kjendsgjerning, som en provisorisk Finantslov, hvad